

Kunnanvaltuusto

Aika 11.09.2023 klo 18:00 - 20:00

Paikka Kunnantalo, valtuustosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 60	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 61	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 62	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 63	Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottaminen	7
§ 64	Mäntsälän osavuosisikatsaus 2/2023 ja talousarviomuutokset	11
§ 65	Vuoden 2022 arviointikertomus	15
§ 66	Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä, Arviointikertomus 2022	18
§ 67	Valtuustoaloite 22.05.2023 Laiturin rakentaminen Keravanjärven uimarannalle	20
§ 68	Valtuustoaloite Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely	22
§ 69	Valtuustoaloite Skeittirampin perustaminen	27
§ 70	Aloite / Yläkoulujen ja lukion aamupala	30
§ 71	Ilmoitusasiat	39
§ 72	Valtuustoaloite asemapysäköinnin turvallisuuden parantamiseksi	40

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Keto-Huovinen Pihla	Puheenjohtaja	
	Laine Tytti	I varapuheenjohtaja	
	Allonen Ilkka	II varapuheenjohtaja	Poistui klo 18.31
	Brusila Eerik	Valtuutettu	
	Eerola Asko	Varavaltuutettu	
	Eronen Anssi	Varavaltuutettu	
	Goltz Pauli	Valtuutettu	
	Hallikainen Heli	Valtuutettu	
	Havula Tapio	Valtuutettu	
	Heikkilä Juho-Ville	Valtuutettu	
	Heikkilä Jussi	Valtuutettu	
	Heikkilä Teuvo	Valtuutettu	
	Heinmurto Katri	Valtuutettu	
	Heinonen Kalevi	Valtuutettu	
	Herttuainen Auli	Varavaltuutettu	
	Hägglund Antton	Varavaltuutettu	
	Inkinen Juha-Matti	Valtuutettu	
	Kalenius Christina	Valtuutettu	
	Karttunen Osku	Valtuutettu	
	Koivula Susanna	Valtuutettu	
	Kokko Eero	Valtuutettu	
	Kosonen Jyrki	Valtuutettu	
	Krakau Harri	Valtuutettu	
	Kujanpää Tiina	Valtuutettu	
	Laaksonen Tapio	Varavaltuutettu	
	Laine Jarmo	Varavaltuutettu	
	Lampi Satu	Valtuutettu	
	Laukkanen Erkki	Valtuutettu	
	Leino Timo	Valtuutettu	
	Manninen Katri	Valtuutettu	
	Manninen Marjaana	Valtuutettu	
	Niemi-Korpi Eemil	Valtuutettu	
	Ravolainen-Rinne Heta	Valtuutettu	
Sillanpää Jari	Valtuutettu		
Särkijärvi Tuuli	Valtuutettu		
Teppinen Marja	Valtuutettu		
Toivonen Tero	Valtuutettu	Poistui klo 19.12	
Tuomisto Emmi	Valtuutettu		
Warras-Stjernvall Annika	Valtuutettu		
Vierikko Tarja	Valtuutettu		
Virpiaro Matti	Valtuutettu		
Poissa	Aalto Jussi		
	Alaluusua Sari		
	Helin Anna		
	Juutinen Ari		
	Kopra Sanna		
	Laakso Teemu		
	Pekkinen Pauli		
	Rinne Antti		
Ihalainen Wilma			
Tynjä Juha			
Muu	Laurila Hannu	Kunnanjohtaja	

Siikaluoma Esa
Ahvo Timo
Gummerus Vesa
Kanerva Teemu
Pynttari Mika
Samola Riitta

Hallintojohtaja
Sivistysjohtaja
Kuntakehitysjohtaja
Tietohallinnon asiantuntija
Tekninen johtaja
Talousjohtaja

Allekirjoitukset

Pihla Keto-Huovinen
puheenjohtaja

Esa Siikaluoma
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

60 - 72

Pöytäkirjan tarkastus

Tero Toivonen
pöytäkirjantarkastaja
§ 60-63

Emmi Tuomisto
pöytäkirjantarkastaja
§ 60-72

Annika Warras-Stjernvall
pöytäkirjantarkastaja
§ 64-72

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleinen tietoverkko 15.09.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 60

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto

§ 61

11.09.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 61

Päätösehdotus Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Tero Toivonen ja Emmi Tuomisto.

Päätös Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Tero Toivonen (§ 60-63), Emmi Tuomisto (§ 60-72) ja Annika Warras-Stjernvall (§ 64-72).

Kunnanvaltuusto

§ 62

11.09.2023

Työjärjestyksen hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 62

Kunnanvaltuuston työjärjestyksen 14 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus	§ 156	14.08.2023
Kunnanhallitus	§ 168	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 63	11.09.2023

Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottaminen

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 159

Mäntsälän kunta omistaa Mäntsälän Jäähalli Oy:stä (kunta 48,66 % ja Nivos Oy 2,3 %) yhteensä konserniomistuksen kautta 50,96 %.

Mäntsälän Jäähalli Oy:n tilikauden 1.1.-31.12.2022 tulos oli 309 466 euroa tappiollinen. Yhtiö ei ole pystynyt kasvattamaan liikevaihtoa siten, että toiminta olisi saatu kannattavaksi. Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden arvioimiseksi kunta teetti yhdessä jäähalliyhtiön kanssa taloudellisen selvityksen, jossa arvioitiin toimia, joiden avulla yhtiö saisi talouden tasapainotettua ja pystyisi selviytymään lainojen hoitokuluista. Osana selvitystä arvioitiin myös jäähallin osittaista käyttötarkoituksen muutosta ja sen mahdollisia taloudellisia vaikutuksia huomioiden tekniset ja taloudelliset rajoitteet.

Selvityksen tuloksena arvioitiin, että jäähallin kulurakennetta pitäisi saada alennettua ja toteuttaa aktiivista jääaikamyyntiä. Käyttötarkoituksen muutos vaatisi selkeää tarvetta muulle harrastustoiminnalle, jolla pitäisi pystyä kattamaan myös jäähallin lämmittämisestä aiheutuvat kulut ja investoinnit tilaan. Selkeänä riskinä on tilan jääminen tämän jälkeen vajaakäytölle myös uudessa käyttötarkoituksessa eikä selvityksen perusteella ole tarkoituksenmukaista tehdä muutoksia tilaan nykytilanteessa, kun molemmat hallit ovat erittäin hyvässä kunnossa jääkäyttöön.

Mäntsälän Jäähalli Oy on toimittanut talouden tasapainottamiseen tähtäävän suunnitelman kunnalle. Nykytilanteessa Mäntsälän Jäähalli Oy tarvitsee edelleen tukea toiminnan rahoittamiseen. Koska kunta ei omista kaikkia yhtiön osakkeita, kunnan näkökulmasta on tarkoituksenmukaista tukea yhtiötä pääomasijoituksilla siten, että kunnan omistusosuus kasvaisi sijoituksia vastaavasti. Muu tuki tulisi toteuttaa niin, että se kohdistuu erityisesti niihin käyttäjätahoihin, jotka ovat tuen tarpeessa (lapset, nuoret). Tasapainottamissuunnitelma sisältää kunnan tukea sekä pääomasijoituksena että jääostojen tukena. Tasapainottamissuunnitelma ei sisällä muutoksia yhtiön kulurakenteeseen.

Jäähalli Oy on omalla kustannuksellaan antanut yleisjäävuoroja kuntalaisten käyttöön, joka on perusteltua kompensoida kunnan osalta. Yleisjäävuoroja on ollut noin 150 h vuodessa, joiden arvo on 24 750 euroa vuodessa. Kunnan jäänostoja on myös tarkoitus lisätä opetuksessa sekä tarjota jäävuoroja myös varhaiskasvatukseen käyttöön. Tästä aiheutuu kunnalle lisäkustannuksia arviolta 33 000 euroa vuodessa. Lisäjäänostot huomioidaan vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä. Lasten ja nuorten harrastuksen tukemista

Kunnanhallitus	§ 156	14.08.2023
Kunnanhallitus	§ 168	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 63	11.09.2023

esitetään myös lisättävän 33 000 eurolla. Tämä tuki kohdentuu perheille ja huomioidaan myös vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä.

Mäntsälän Jäähalli Oy maksaa kiinteistöveroä vuodessa n. 102 538 euroa. Kiinteistöveron suuruudesta johtuen, kunta päätti vuonna 2022 ostaa Mäntsälän Jäähalli Oy:ltä mainostilaa 50 000 eurolla, jolla kompensoidaan osittain korkea kiinteistövero. Mäntsälän Jäähalli Oy esittää, että kunta ostaa Mäntsälän Jäähalli Oy:ltä mainostilaa molemmista halleista yhteensä 102 538 eurolla.

Mäntsälän Jäähalli Oy:n hallitus on myös esittänyt ylimääräisen yhtiökokouksen kutsumista koolle 16.8.2023, jossa päätetään osakepääoman korottamisesta osakeannilla. Osakepääomaa korotetaan enintään 500 000 eurolla.

Oheismateriaali

1. Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottamissuunnitelma
2. Mäntsälän Jäähalli Oy:n taloudellinen selvitys

Valmistelija Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää, että

1.	Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tukemiseksi Jäähalli Oylle kompensoidaan vuoden 2023 aikana toteutetut yleisöjäävuerot yhteensä 24 750 euroa.
2.	Kunta ostaa Mäntsälän Jäähalli Oy:lta mainostilaa molemmista jäähalleista yhteensä 50 000 eurolla. Tarvittavat talousarviomuutosesitykset (kohdat 1-2) tehdään osavuositarkastuksen käsittelyn yhteydessä.
3.	Edellyttää, että yhtiö tekee myös kulurakennetta vähentäviä toimia osana talouden tasapainottamissuunnitelmaa.
4.	Mäntsälän Jäähalli Oy:n osakkeita merkitsemisestä tehdään esitys kunnanvaltuustolle, kun yhtiökokous on päättänyt asiasta ja Jäähalli Oy on toimittanut laskelmat vuoden 2023 tilinpäätösennusteesta.

Käsittely Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

- Merkittiin, että Katri Manninen ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta

Kunnanhallitus	§ 156	14.08.2023
Kunnanhallitus	§ 168	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 63	11.09.2023

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 168

Mäntsälän Jäähalli Oy:n yhtiökokous on 16.8.2023 päättänyt osakepääoman korottamisesta osakeannilla. Osakepääomaa on päätetty korottaa enintään 500 000 eurolla.

Yhtiön rahoitustarve on vuodelta 2023 n. 390 000 euroa, jonka yhtiö tarvitsee vieraan pääoman, lainakorkojen ja sekä Jäähalli-investoinnin viimeisen erän maksamiseen. Jäähalli yhtiön taloudellista selvitystä laadittaessa selvityksen lopputuloksena oli, että nykytilanteessa Mäntsälän Jäähalli Oy tarvitsee edelleen tukea toiminnalleen. Koska kunta ei omista kaikkia yhtiön osakkeita, kunnan näkökulmasta on tarkoituksenmukaista tukea yhtiötä pääomasijoituksilla suoran avustustuen sijaan siten, että kunnan omistusosuus kasvaisi sijoituksia vastaavasti.

Osakkeiden merkintäaika on 16.8.2023 – 16.9.2023, jonka jälkeen Mäntsälän kunnalle ja Nivos Energia Oy:lle varataan aikaa tehdä omat merkintänsä 12.10.2023 mennessä. Merkintäaika päättyy 12.10.2023. Merkintähinta on 100 euroa osakkeelta.

Tällä hetkellä kunnalla ja Nivoksella on yhteensä 1165 (1112 + 53) osaketta ja yksityisillä 1141 osaketta eli yhteensä 2306 osaketta. Kunnan ostaessa osakkeita 390 000 eurolla, kunnan omistusosuus nousee 5065 osakkeeseen. Tällöin kunnan omistusosuus yhtiöstä nousee noin 80 prosenttiin riippuen kuinka paljon yksityiset tahot merkitsevät jäähallyhtiön osakkeita.

Valmistelija	Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Mäntsälän Jäähalli Oy:n osakkeita ostetaan 390 000 eurolla, jolloin kunnan ja Nivoksen yhteenlaskettu omistusosuus kasvaa noin 80 prosenttiin yhtiöstä. Kunnan talousarvion investointiosaan esitetään vastaava muutos
Käsittely	Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

- Merkittiin, että Katri Manninen ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta klo 18.34-18.41

Kunnanhallitus	§ 156	14.08.2023
Kunnanhallitus	§ 168	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 63	11.09.2023

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 63
670/02.05.01/2023

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää, että Mäntsälän Jäähalli Oy:n osakkeita ostetaan 390 000 eurolla, jolloin kunnan ja Nivoksen yhteenlaskettu omistusosuus kasvaa noin 80 prosenttiin yhtiöstä. Kunnan talousarvion investointiosaan tehdään vastaava muutos.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

- Merkittiin, että Ilkka Allonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.31

Kunnanhallitus § 167
Kunnanvaltuusto § 64

28.08.2023
11.09.2023

Mäntsälän osavuosisikatsaus 2/2023 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 167

Toimintaympäristö

Valtiovarainministeriön kesäkuun taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous ei kasva tänä vuonna, kun hintojen ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Vuodelle 2023 ansiotasoindeksin muutos on valtiovarainministeriön ennusteen mukaan 4,8 % ja kuluttajahintojen muutos on tätä suurempi 5,9 %. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,4 prosenttia, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat.

Vuonna 2023 työttömyysasteen ennustetaan olevan 7,0 prosenttia. Työllisyys kasvaa ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2024 työllisyysaste on 74,2 prosenttia ja työttömyysaste 6,8 prosenttia.

Talouden toteutuminen 1.1.-30.6.2023 ja tilinpäätösennuste

Kesäkuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 36 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 53 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on -29,6 milj. euroa, joka on 57 prosenttia talousarviosta (tasainen toteutuma 50 %).

Tilinpäätösennusteessa on huomioitu kunta-alan palkkaratkaisun tuomat korotukset palkkoihin. Talousarvioon alun perin varattu 2,5 % korotus henkilöstökuluissa ei tule riittämään ja palkkatarkastelun vaikutuksesta esitetäänkin muutoksia talousarvioon sekä opetuspalvelujen (+ 0,3 milj. euroa) että varhaiskasvatuspalvelujen henkilöstömenoihin (+0,3 milj. euroa).

Hallintopalvelujen menoja on kasvattanut tietohallintoympäristöön toteutetut muutokset. Telian palvelukustannukset ovat nousseet budjetoituun verrattuna 0,35 milj. euroa eikä talousarviovaiheessa osattu ennakoida kustannusten merkittävää muutosta. Myös talous- ja henkilöstöpalveluissa toteutettu palveluntuottajavaihdos on aiheuttanut edelleen ennakoitua suurempia lisäkustannuksia vuodelle 2023 (+0,25 milj. euroa). Talousarviomuutoksena esitetään hallintopalveluissa henkilöstömenoihin +0,02 milj. euroa ja palvelunostoihin +0,6 milj. euroa. Te- ja maahanmuuttopalveluihin arvioitu talousarvioylitys +0,39 milj. euroa kohdistuu työllistettyjen palkkakustannuksiin. Yleishallintoon esitetään lisättävän 0,05 milj. euroa Mäntsälän Jäähalli Oy:n mainospaikkoihin osana Jäähalli yhtiön toiminnan tukemista.

Tekninen ja elinvoimapalvelualueen toimintamenoihin ei esitetä vielä tässä vaiheessa muutoksia. Ylityspaineita on erityisesti joukkoliikenteessä, jossa palvelusopimuksen mukaiset hinnat ovat korottuneet alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 167
§ 64

28.08.2023
11.09.2023

Verotuloja on alkuvuonna kertynyt 30 milj. euroa, joka on 57 prosenttia talousarviosta. Alkuvuonna verotuloja kertyy vielä vanhojen veroperusteiden mukaisesti, miksi toteutuma on etupainotteinen.

Verotuloennuste tarkentuu vielä, kun vuoden 2022 verotus valmistuu kesäkuun lopussa. Verotuloihin esitetään muutokset vasta 3. osavuosikatsaukseen.

Valtionosuudet ovat kertyneet päätösten mukaisesti. Toteutuma 7,5 milj. euroa on 50 % talousarviosta.

Tilikauden tulos kesäkuun lopun tilanteessa on n. 3,9 milj. euroa ylijäämäinen. Tilinpäätösennuste vuodelle 2023 on 6,2 milj. euroa ylijäämäinen. Käyttötalouden ylitysennusteita kompensoi talousarviota parempi verotuloennuste.

Investointimenoja alkuvuoden osalta on toteutunut 3,9 milj. euroa (tot 39 %).

Kunnan lainamäärä 30.6.2023 oli 105,1 milj. euroa eli 5011 euroa/asukas. Konsernin lainakanta 30.6.2023 tilanteessa on n. 170 milj. euroa (8115 euroa/asukas). Kunnan lainakanta on kasvanut 31.12.2022 tilanteesta 8,7 milj. eurolla johtuen kunnan Nivos Oy:lle otetusta 15 milj. euron tilapäisestä lainasta. Konsernin lainakanta on kuitenkin pienentynyt 7,5 milj. euroa, kun huomioidaan vain nykyiseen konserniin kuuluvat yhtiöt ja kuntayhtymät.

Osavuosikatsauksen yhteydessä tuodaan talousarviomuutoksena valtuuston käsiteltäväksi käyttötalouden arvioidut ylitykset.

Osavuosikatsauksen yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset:

Käyttötalousosa, muutokset

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

- Opetuspalvelujen toimintamenoihin lisäys (henkilöstömenot) 0,3 milj. euroa.
- Varhaiskasvatuspalvelujen toimintamenoihin lisäys (henkilöstömenot) 0,3 milj. euroa.

Hallintopalvelut:

- Tukipalvelut: henkilöstömenoihin lisäys 0,02 milj. euroa ja palvelujen ostoihin lisäys 0,6 milj. euroa.
- Yleishallinto: palvelun ostoihin lisäys 0,05 milj. euroa.
- Te- ja maahanmuuttopalvelut henkilöstömenoihin lisäys 0,39 milj. euroa

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Kunnanhallitus § 167 28.08.2023
Kunnanvaltuusto § 64 11.09.2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- Merkitsee osavuosisikatsauksen 2/2023 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle.
- Esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin mukaisesti seuraavat määrärahamuutokset
  - käyttötalouden toimintamenoihin +1,66 milj. euroa jakaantuen seuraavasti:
    - opetuspalvelut + 0,3 milj. euroa
    - varhaiskasvatuspalvelut + 0,3 milj. euroa
    - tukipalvelut +0,62 milj. euroa
    - yleishallinto +0,05 milj. euroa
    - te- ja maahanmuuttopalvelut +0,39 milj. euroa

Käsittely

Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Osavuosisikatsaus 2/2023

Liite 2. Hallintopalveluiden tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.6.2023

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 64
2/02.01.00/2022

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää seuraavasti:

- Merkitsee tiedoksi osavuosisikatsauksen 2/2023.
- Hyväksyy seuraavat määrärahamuutokset
  - käyttötalouden toimintamenoihin +1,66 milj. euroa jakautuen seuraavasti:
    - opetuspalvelut + 0,3 milj euroa
    - varhaiskasvatuspalvelut + 0,3 milj. euroa
    - tukipalvelut + 0,62 milj. euroa
    - yleishallinto +0,05 milj. euroa
    - te- ja maahanmuuttopalvelut + 0,39 milj. euroa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Osavuosisikatsaus 2/2023

Liite 2. Hallintopalveluiden tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.6.2023

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 167
§ 64

28.08.2023
11.09.2023

- Merkittiin, että Tero Toivonen poistui kokoksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.12.

Tarkastuslautakunta	§ 17	15.03.2023
Tarkastuslautakunta	§ 23	18.04.2023
Tarkastuslautakunta	§ 29	11.05.2023
Kunnanvaltuusto	§ 36	22.05.2023
Kunnanhallitus	§ 170	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 65	11.09.2023

Vuoden 2022 arviointikertomus

Tarkastuslautakunta 15.03.2023 § 17

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta muodostaa lakisääteisen arviointikertomuksen.

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta keskustelee arviointikertomuksen 2022 laadinnasta.

Päätös Arviointikertomuksen laadintaa jatketaan, ensimmäinen luonnos toimitetaan seuraavaan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsenet käyvät läpi vastuujon mukaisesti hallintoalojaan ja ovat lisäkysymysten osalta yhteydessä kyseisen toimialan vastuuhenkilöön lautakunnan puheenjohtajan kautta.

Tarkastuslautakunta 18.04.2023 § 23

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta tutustuu päivitettyyn arviointikertomuksen luonnokseen ja tekee tarpeellisiksi kokemansa päivitykset tekstiin.

Päätös Esityksen mukaisesti. Arviointikertomus viimeistellään tulevassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 11.05.2023 § 29

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää

- hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2022,
- esittää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi ja
- esittää kunnanvaltuustolle, että arviointikertomus lähetetään kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Päätös Tarkastuslautakunta päättää

- hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2022

Tarkastuslautakunta	§ 17	15.03.2023
Tarkastuslautakunta	§ 23	18.04.2023
Tarkastuslautakunta	§ 29	11.05.2023
Kunnanvaltuusto	§ 36	22.05.2023
Kunnanhallitus	§ 170	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 65	11.09.2023

- esittää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi ja
- esittää kunnanvaltuustolle, että arviointikertomus lähetetään kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Kunnanvaltuusto 22.05.2023 § 36

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja lähettää sen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.
Käsittely	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Erkki Laukkanen esitteli arviointikertomuksen 2022.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Arviointikertomus 2022

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 170

	Kunnan hallintopalvelut on kerännyt vastaukset palvelualueilta ja konserniyhtiöiltä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin huomioihin (liite 1.).
Valmistelija	Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää edelleen valtuustolle vastaukset arviointikertomuksen havaintoihin liitteen 1. mukaisena.
Käsittely	Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Palvelualueiden vastineet vuoden 2022 arviointikertomuksen havaintoihin

Tarkastuslautakunta	§ 17	15.03.2023
Tarkastuslautakunta	§ 23	18.04.2023
Tarkastuslautakunta	§ 29	11.05.2023
Kunnanvaltuusto	§ 36	22.05.2023
Kunnanhallitus	§ 170	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 65	11.09.2023

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 65
12/00.02.05/2023

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi liitteen 1. mukaiset palvelualueiden vastaukset vuoden 2022 arviointikertomuksen havaintoihin.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Palvelualueiden vastineet vuoden 2022 arviointikertomuksen havaintoihin

Kunnanvaltuusto	§ 53	12.06.2023
Tarkastuslautakunta	§ 34	30.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 66	11.09.2023

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä, Arviointikertomus 2022

Kunnanvaltuusto 12.06.2023 § 53

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntayhtymän vuoden 2022 arviointikertomuksen 30.5.2023.

Tarkastuslautakunta 30.5.2023 § 31 Arviointikertomus 2022

KEUDno-2023-15

Valmistelija

Kirsi Sova, tilintarkastaja, kirsi.sova@kpmg.fi

Perustelut

Kuntalain § 121 mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointityön tulokset esitetään arviointikertomuksessa.

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta valmistelee kuntayhtymän viimeisen, tilikautta 2022 koskevan arviointikertomuksen. Arviointikertomus toimitetaan kuntayhtymän jäsenkuntien tarkastuslautakuntien valmistelun kautta valtuustojen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2022,
- valtuuttaa pöytäkirjanpitäjän tekemään arviointikertomukseen vuodelta 2022 tarvittaessa teknisiä korjauksia,
- esittää arviointikertomuksen vuodelta 2022 jäsenkuntien tarkastuslautakuntien kautta valtuustoille tiedoksi.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arviointikertomuksen vuodelta 2022.

Käsittely Keskustelun kuluessa Erkki Laukkanen esitti, että arviointikertomus lähetetään kunnan tarkastuslautakunnan kautta valtuustolle tiedoksi. Auli Herttuainen kannatti Laukkasen esitystä.

Kunnanvaltuusto	§ 53	12.06.2023
Tarkastuslautakunta	§ 34	30.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 66	11.09.2023

Puheenjohtaja kysyi voidaanko Laukkasen esitys hyväksyä yksimielisesti.

Päätös Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti lähettää arviointikertomuksen kunnan tarkastuslautakunnalle.

Liite 1. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arviointikertomus 2022

Tarkastuslautakunta 30.08.2023 § 34

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 66
16/00.01.00.00/2023

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arviointikertomuksen vuodelta 2022.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arviointikertomus 2022
Liite 2. Keusoten tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022, Erkki Laukkanen

Kunnanvaltuusto	§ 48	22.05.2023
Kunnanhallitus	§ 129	29.05.2023
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 59	13.06.2023
Kunnanhallitus	§ 151	19.06.2023
Kunnanvaltuusto	§ 67	11.09.2023

Valtuustoaloite 22.05.2023 Laiturin rakentaminen Keravanjärven uimarannalle

Kunnanvaltuusto 22.05.2023 § 48

SDP:n valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 22.5.2023:

” Valtuustoaloite 22.05.2023

Laiturin rakentaminen Keravanjärven uimarannalle

Kuntalaisilta saadun palautteen perusteella Keravanjärven uimarannalla ei ole laituria.

Uimaranta on kuntalaisten ja kuntoilijoiden käytössä. Laituri parantaisi oleellisesti rannan käyttöä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Keravanjärven uimarannalle rakennetaan laituri viihtyvyyden ja virkistyskäytön parantamiseksi.

Lisäksi esitämme, että kunta kiinnittää erityistä huomiota Mäntsälän uimarantojen siistiyteen ja rantojen turvallisuuteen.

Mäntsälä 22.05.2023

Mäntsälän SDP valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 29.05.2023 § 129

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää aloitteen tekninen ja elinvoimalautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tekninen ja elinvoimalautakunta 13.06.2023 § 59

Kunnanvaltuusto	§ 48	22.05.2023
Kunnanhallitus	§ 129	29.05.2023
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 59	13.06.2023
Kunnanhallitus	§ 151	19.06.2023
Kunnanvaltuusto	§ 67	11.09.2023

Tekninen ja elinvoimapaalvelut ottaa työohjelmaansa Keravanjärven uimarannan laiturin rakentamisen mahdollisuuksien ja kustannusvaikutusten selvittämisen kuluvan vuoden aikana. Hankkeelle ei ole varattu määrärahaa vuoden 2023 talousarvioon.

Valmistelija Kuntatekniikan päällikkö Jarkko Hämäläinen,
jarkko.hamalainen@mantsala.fi

Esittelijä Tekninen johtaja Pynttari Mika

Päätösehdotus Tekninen ja elinvoimalautakunta toteaa vastauksessaan valtuustoaloitteesen, että Tekninen ja elinvoimapaalvelut ottaa työohjelmaansa Keravanjärven uimarannan laiturin rakentamisen mahdollisuuksien ja kustannusvaikutusten selvittämisen kuluvan vuoden aikana ja tarvittaessa varaa talousarvion TA2024 yhteydessä määrärahan uimarantojen kunnostamistarpeisiin.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 19.06.2023 § 151

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tekninen ja elinvoimalautakunnan päätöksen 13.6.2023 koskien valtuustoaloitetta Laiturin rakentaminen Keravanjärven uimarannalle. Kunnanhallitus lähettää aloitteen käsittelyn edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 67
481/10.03.01.00.02.00/2023

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteen käsittelyn tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto	§ 107	12.12.2022
Kunnanhallitus	§ 14	16.01.2023
Sivistyslautakunta	§ 54	23.05.2023
Sivistyslautakunta	§ 65	15.06.2023
Kunnanhallitus	§ 160	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 68	11.09.2023

Valtuustoaloite Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 107

Valtuutettu Susanna Koivula ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 12.12.2022:

”Kouluissa tulee vallita avoin ilmapiiri, jossa jokaista kannustetaan ilmaisemaan omia mielipiteitä ja perustelemaan niitä toisille. Erilaisista arvoista ja vakaumuksista tulee puhua kunnioittavasti. Näin luodaan hyväksyvää ilmapiiriä luokkiin, koulun käytäville ja välitunneille.

Vanhempien oikeus varmistaa kodin vakaumuksen mukainen kasvatus huomioidaan. Vuoropuheluun kodin ja koulun välillä rohkaistaan. Koulussa vaalitaan sitoutumattomuuden periaatetta suhteessa poliittisiin ja uskonnollisiin kysymyksiin.

Aloitteen toimenpide-ehdotuksena on kyselyn järjestäminen yläkoulujen oppilaille, heidän huoltajilleen sekä henkilökunnalle vuonna 2023:

- *millaiseksi koulun keskusteluilmapiiri koetaan*
- *kokemuksia kodin vakaumuksen huomioimisesta kouluarjessa*
- *sitoutumattomuuden toteutuminen opetuksessa ja muussa koulun toiminnassa*
- *miten kyselyyn osallistujat itse ylläpitäisivät tai kehittäisivät nykytilaa*

Kyselyn tulokset julkaistaan aikanaan Mäntsälän kunnan verkkosivuilla ja vastauksia käsitellään kasvatus- ja sivistyslautakunnassa.

Susanna Koivula ja muut allekirjoittaneet 12.12.2022 Mäntsälässä”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 16.01.2023 § 14

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Kunnanvaltuusto	§ 107	12.12.2022
Kunnanhallitus	§ 14	16.01.2023
Sivistyslautakunta	§ 54	23.05.2023
Sivistyslautakunta	§ 65	15.06.2023
Kunnanhallitus	§ 160	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 68	11.09.2023

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyspalveluille valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Sivistyslautakunta 23.05.2023 § 54

Opetuspalvelut lausuu valtuustoaloitteeseen ”Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely” seuraavaa:

Mäntsälän perusopetuksen oppilaille, huoltajille ja opettajille on toteutettu teeman mukainen kysely ajalla 22.3-31.3.2023. Kyselyn kysymykset olivat valtuustoaloitteen mukaisia. Kyselyn tulokset on kuvattuna graafeina liitteessä 2.

Keskeiset tulokset olivat seuraavat:

Oppilaat (N=802, vastausprosentti 44 %)

Millaiseksi koet koulusi keskusteluilmapiirin:

keskusteluilmapiirin oppilaista koki melko hyvänä, hyvänä tai erinomaisena 81,3 % ja melko huonona, huonona tai erittäin huonona 18,3 %.

Kokemuksesi kotisi vakaumuksen huomioimisesta kouluarjessa: melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 65,6 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 34,2 %.

Miten opetuksen sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulussasi:

melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 74,2 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 25,8 %.

Miten sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulusi muussa toiminnassa:

melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 71,9 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 28,1 %.

Vapaa sana: Ei lisättävää (50 vastausta), kyselyn tarkoituksessa ja kysymysten asettelussa oli epäselvyyttä (11 vastausta), kyselyyn

Kunnanvaltuusto	§ 107	12.12.2022
Kunnanhallitus	§ 14	16.01.2023
Sivistyslautakunta	§ 54	23.05.2023
Sivistyslautakunta	§ 65	15.06.2023
Kunnanhallitus	§ 160	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 68	11.09.2023

liittymättömiä muita vastauksia (28 vastausta) sekä muita yksittäisiä vastauksia (9 vastausta).

Henkilökunta (N=72, vastausprosentti 53 %)

Millaiseksi koet koulusi keskusteluilmapiirin:
keskusteluilmapiirin opettajista koki melko hyvänä, hyvänä tai erinomaisena 92,1 % ja melko huonona tai erittäin huonona 7,9 %,

Kokemuksesi kotisi vakaumuksen huomioimisesta kouluarjessa:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 81,7 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 18,4 %.

Miten opetuksen sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulussasi:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 89,4 % ja jonkin verran tai ei lainkaan 10,5 %.

Miten sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulusi muussa toiminnassa:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 92,1 % ja jonkin verran tai ei lainkaan 7,9 %.

Vapaa sana: yksittäisiä vastauksia 10, joissa kehittämiskohteita tuotiin esille seuraavissa toimissa: keskustelumahdollisuudet (4), ilmapiiri (3), ajatusmallit (2), katsomusaine (1).

Huoltajat (N=802, vastausprosentti 12% seuraavasti: Kysely on lähetetty 802 oppilaan huoltajalle, josta saatiin 95 huoltajan vastaus.)

Millaiseksi koet koulusi keskusteluilmapiirin:
Keskusteluilmapiirin vastaajista koki melko hyvänä, hyvänä tai erinomaisena 93,7 % ja melko huonona tai huonona 6,3 %.

Kokemuksesi kotisi vakaumuksen huomioimisesta kouluarjessa:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 84,2 % ja jonkin verran tai vain vähän 15,8 %.

Miten opetuksen sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulussasi:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 81 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 19 %.

Miten sitoutumattomuus poliittisissa ja uskonnollisissa kysymyksissä toteutuu koulusi muussa toiminnassa:
melko hyvin, hyvin tai erinomaisesti 79 % ja jonkin verran, vain vähän tai ei lainkaan 21,1 %.

Kunnanvaltuusto	§ 107	12.12.2022
Kunnanhallitus	§ 14	16.01.2023
Sivistyslautakunta	§ 54	23.05.2023
Sivistyslautakunta	§ 65	15.06.2023
Kunnanhallitus	§ 160	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 68	11.09.2023

Vapaa sana: yksittäisiä vastauksia 41, joista kehittämiskohteita tuotiin esille seuraavissa toimissa: järjestötoiminta (11) seurakunta (1), suvaitsevaisuus (5), yhteistyön vahvistaminen (2) katsomusaineet (2), suvaitsevaisuus (5), elämäkatsomustieto (2), poliittinen sitoutumattomuus (5).

Tulokset julkaistaan Sivistyslautakunnan kokouksen 23.5.2023 käsittelyn jälkeen kunnan kotisivuilla osoitteessa <https://www.mantsala.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/kehittaminen-ja-hankkeet/kyselyt-raportit-ja-tilastot/>

Valmistelija	Opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi , tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen, sähköposti taru.kuparinen(@)mantsala.fi .
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kunnanvaltuustolle valtuustoaloitteeseen Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely.
Käsittely	Tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen esitteli asiaa kokouksessa. Käsittelyn aikana esittelijä muutti esitystään seuraavasti: "Sivistyslautakunta päättää siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen."
Päätös	Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan päättäneen siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen.

Liite 1. Valtuustoaloite
Liite 2. Kyselyn tulokset graafeina

Sivistyslautakunta 15.06.2023 § 65

Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kyselyn tulokset julkaistaan sivistyslautakunnan kokouksen 15.6.2023 käsittelyn jälkeen Mäntsälän kunnan kotisivuilla.

Valmistelija	Opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi , tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen, sähköposti taru.kuparinen(@)mantsala.fi .
--------------	--

Kunnanvaltuusto	§ 107	12.12.2022
Kunnanhallitus	§ 14	16.01.2023
Sivistyslautakunta	§ 54	23.05.2023
Sivistyslautakunta	§ 65	15.06.2023
Kunnanhallitus	§ 160	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 68	11.09.2023

Esittelijä Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kunnanvaltuustolle valtuustoaloitteeseen Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely.

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 161

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan päätöksen 15.6.2023 koskien valtuustoaloitetta Arvot ja keskusteluilmapiiri koulussa -kysely. Kunnanhallitus lähettää aloitteen käsittelyn edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kyselyn tulokset graafeina

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 68
276/12.00.02/2022

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteen käsittelyn tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kyselyn tulokset graafeina.

Kunnanvaltuusto	§ 14	06.02.2023
Kunnanhallitus	§ 50	27.02.2023
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 70	15.08.2023
Kunnanhallitus	§ 175	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 69	11.09.2023

Valtuustoaloite Skeittirampin perustaminen

Kunnanvaltuusto 06.02.2023 § 14

Valtuutettu Matti Virpiaro ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 6.2.2023:

"Matti Virpiaro ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 6.2.2023.

"SKEITTIPARKIN PERUSTAMINEN"

Useissa kunnissa on perustettu skeittipaikkoja sekä nuorison, että aikuisemmankin väestön tarpeisiin. Tällaisia löytyy mm Orimattilasta, Hyvinkäältä, Järvenpäästä, Pornaisista sekä Tuusulasta.

Saamani tiedon mukaan skeittaaminen on hauska, fyysisesti ja henkisesti vaativa laji.

Kuulemani mukaan, *"Ikävin asia skeittauksessa on se, kun ei pääse skeittaamaan"*.

Seurattuani sulan maan aikana kunnantalon edustalla skeitaneita nuoria, olen jäänyt muutamaan otteeseen keskustelemaan heidän kanssaan. Olen esittänyt kainon toiveen, että skeittaus voisi tapahtua jossakin muualla, kuin kunnantalon edustalla olevien kiveysten päällä, se kun rikkoo hiotun kiveyksen pintaa. Vastauksena on ollut aina se, että lajia on vaikea harrastaa, jos ei ole paikkaa, jossa skeitata. Tavattuani hiljattain pari aiemmin kunnantalon edustalla skeittaamassa ollutta poikaa, virisi keskustelua aiheesta ja heidän esittämänsä toive skeittiparkista. Myöskin Riihenmäen koulun oppilailta on eduskuntavierailun yhteydessä tullut toivomus kyseisen alueen perustamisesta.

Nyt kun on tehty kaksi valtuustoaloitetta, koskien mopoalueen perustamista sekä lasten liikennepuiston perustamista, joita tänään käsitellään kunnanvaltuuston kokouksessa, teen Kokoomuksen valtuustoryhmän tukemana seuraavan valtuustoaloitteen;

Mäntsälän kunta kartoittaa keskusta-alueen läheisyydestä sopivaa aluetta skeittiparkille. Samalla selvitetään, onko mahdollista perustaa skeittiparkki samaan yhteyteen mopoalueen sekä lasten liikennepuiston kanssa.

Nämä kolme toimintoa sopivat mielestäni perustettavaksi kohtuullisen hyvin samaan kokonaisuuteen. Huomioon ottaen, että osallistava

Kunnanvaltuusto	§ 14	06.02.2023
Kunnanhallitus	§ 50	27.02.2023
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 70	15.08.2023
Kunnanhallitus	§ 175	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 69	11.09.2023

yhteisöllisyys on yksi tärkeä osa kuntastrategiaamme, pidän tärkeänä, että skeittiparkki toteutuu ja että lapset ja nuoret otetaan mukaan jo paikan ideointivaiheessa ja että he voivat ottaa osaa suunnitteluun sekä sen rakentamiseen. Näiden asioiden huomioimisella saamme nuoret myös huolehtimaan paikan kunnossa pitämisestä.

Me allekirjoittaneet olemme valmiit antamaan skeittiparkin rakentumiseksi täyden tukemme.

Mäntsälässä 6.2.2023”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 27.02.2023 § 50

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää aloitteen tekninen ja elinvoimapaalveluille valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tekninen ja elinvoimalautakunta 15.08.2023 § 70

Skeittiparkki, liikennepuisto ja mopoparkki

Tekninen ja elinvoimapaalvelut on tutkinut erilaisia vaihtoehtoja skeittiparkin perustamiselle, yksi mahdollinen sijoituspaikka voisi olla urheilukentän alue. Kuntatekniikka selvittää tarkemmin asiaa vuoden 2024 aikana.

Anttilan lähiliikuntapaikalla on jo skeittiparkki, jota myös voi käyttää.

Kunnanvaltuusto	§ 14	06.02.2023
Kunnanhallitus	§ 50	27.02.2023
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 70	15.08.2023
Kunnanhallitus	§ 175	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 69	11.09.2023

Mopoalueen osalta tarkastellaan asiaa mahdollisissa maankäytön kehittämissuunnitelmissa ja muiden toimintojen yhteensovittamisen näkökulmasta.

Liikennepuiston mahdollista sijoituspaikkaa tutkitaan maankäytännöllisesti vuoden 2024 aikana.

Valmistelija	Viheralue mestari Outi Asikainen, outi.asikainen@mantsala.fi
Esittelijä	Tekninen johtaja Pynttari Mika
Päätösehdotus	Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle vastauksenaan valtuustoaloitteeseen yllä olevan perustelutekstin mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 175

Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tekninen ja elinvoimalautakunnan päätöksen 15.8.2023 koskien valtuustoaloitetta skeittirampin perustamisesta. Kunnanhallitus lähettää aloitteen käsittelyn edelleen valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus merkitsi tiedoksi tekninen ja elinvoimalautakunnan päätöksen 15.8.2023 koskien valtuustoaloitetta skeittirampin perustamisesta. Lisäselvityksen osalta aloitteen käsittely jää kesken.

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 69
140/10.03.01.00.02.00/2023

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteen käsittelyn tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi valtuusto totesi, että lisäselvityksen osalta aloitteen käsittely jää kesken.

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

Aloite / Yläkoulujen ja lukion aamupala

Nuorisovaltuusto 16.11.2022 § 78

Pöytäkirjanpitäjä on koostanut aloitteet häiriöttömästä työskentelytilasta ja yläasteen ja lukion aamupalasta.

Päätösehdotus Hyväksytään aloitteet sellaisinaan.

Päätös Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Nuorisovaltuusto 15.12.2022 § 84

Kokouksessa päätettiin käsitellä aloitteet erillisinä asioina.

Aloite yläkoulujen ja lukion aamupalasta (Liite 1) nuorisovaltuusto esittää aamupalatarjoilua sekä yläkouluihin että lukioon. Näin nuorten verensokerin tasapainosta, terveellisistä elintavoista ja opiskelumotivaatiosta pidettäisiin huolta ja heidän arkeaan helpotettaisiin.

Päätösehdotus Hyväksytään aloitteet sellaisinaan.

Päätös Hyväksyttiin aloite aamupalasta yläkouluilla ja lukiossa.

Liite 1: Yläkoulujen ja lukion aamupala.

Kunnanvaltuusto 06.02.2023 § 9

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto lähettää aloitteen sivistyspalveluille sekä tekninen ja elinvoimapaalveluille valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

Liite 1. Yläkoulujen ja lukion aamupala

Sivistyslautakunta 23.05.2023 § 53

Opetuspalvelut sekä tekninen ja elinvoimapaalvelut ovat valmistelleet valtuustoaloitteen yhdessä.

Palvelualueet toteavat ”Aamupalatarjoilu yläkouluihin ja lukioon” valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Esi- ja peruskoulut järjestävät opetusta ja kasvatuksen tavoitteita tukevana toimintanaan tarkoituksenmukaisesti järjestetyn ja ohjatun, täysipainoisen ja kaikilta osiltaan maksuttoman kouluaterian. Kouluruokailuun osallistumista sekä ruoan ja ruokailutilanteen laatua seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Lounasruokailu, välipalat ja erityisruokavaliota noudattavien oppilaiden terveyden seuranta ovat osa koulun hyvinvointityötä.

Mäntsälässä annetaan vuosiluokkien 7–9 opetusta Ehnroosin, Riihenmäen ja Hepolan kouluissa. Mäntsälässä on yksi lukio.

Lukio

Lukion opiskelijamäärä on 360 (4/2023). Opiskelijoista noin 28 % (101 opiskelijaa) on koulumatkatuen piirissä, joka toteutuu suurelta osin julkisen liikenteen mukaisesti. Julkisen liikenteen aikataulun ja opetuksen aloituksen väliin jäävä aika ei riitä aamupalan syömiseen, koska julkinen liikenne saapuun kouluille noin klo 8.15–8.25 välillä ja ensimmäisen tunnin opetus alkaa klo 8.25. Tämän seurauksena kuljetuksessa olevat opiskelijat ovat eriarvoisessa asemassa. Koeviikkojen aikana kokeen aloitusta on mahdollista myöhäistää 15 minuuttia. Tämä mahdollistaisi aamupalatarjoilun.

Lukiolla on oppilaskunnan ylläpitämä kioski. Oppilaskunnan kanssa on käyty neuvotteluja, jonka perusteella kioskin valikoimaan ei ole juurikaan mahdollista lisätä aamupalaan sisältyviä tuotteita, sillä tuoreena syötävien tuotteiden myynti on oppilaskunnan kioskityyppisessä toiminnassa hankalaa ja sisältää riskejä tuotteiden nopean pilaantumisen vuoksi. Lukio toteaa lisäksi lausuntonaan, että

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

oppilaitoksen kasvatustavoite on tukea opiskelijan kasvua itsenäiseksi ja omatoimiseksi aikuiseksi. Tähän sisältyy myös terveelliset ruokailutottumukset.

Vuosiluokat 7-9

Ehnroosin koulu on vuosiluokkien 7–9 yläkoulu, jossa opiskelee 407 (3/2023) oppilasta. Oppilaista 30 % (122 oppilasta) on koulukuljetuksen piirissä.

Riihenmäen koulu on yhtenäiskoulu, jossa opiskelee oppilaita vuosiluokilla 1–9. Yläluokilla 7–9 on 372 (3/2023) oppilasta, joista 33 % (123 oppilasta) on koulukuljetuksen piirissä.

Hepolan koulussa 7.–9.luokilla on yhteensä 18 (3/2023) oppilasta. Oppilaista 61 % on koulukuljetuksessa (11 oppilasta). Pedagogisilla tukiluokilla on lisäksi oppilaita n. 22, joista osa on koulukuljetuksessa.

Koulukuljetuksen piirissä olevat oppilaat käyttävät pääsääntöisesti joukkoliikennettä. Joukkoliikenteen ja kuljetusten aikataulu on tiukka. Lähdöt ovat jo nyt aikaisin, joten niitä ei voida enää aikaistaa. Lisäksi kuljettajien työaikalainsäädäntö määrittelee päivittäisen työajan, joka vaikuttaa aikataulukokonaisuuteen.

Suoritehinnat

Vuoden 2023 kouluaterian suoritehinnat ovat: Ehnroos 3,15 €, Hepola 3,7 €, Riihenmäki 2,55 € ja lukio 3,21 € (Tekninen ja elinvoimalautakunta 25.4.2023 §37). Aamupuuron ja maidon yhteinen suoritehinta on puolet koko aterian suoritehinnasta. Aterian hintaan tulee perusopetuksen osalta huomioida myös valvonnan kustannus. Valvovia opettajia tarvitaan perusopetuksen kouluihin vähintään yksi/koulu ja valvontakerran pituudeksi laskelmissa on määritelty 45 min/kerta. Valvonnan hinta on laskettu 75 % (45 min) opettajan vuosiviikkotunnin hinnasta (2000 €), joka on 1 500 € (45 min). Laskennalliset suorat kokonaiskustannukset aamupalatarjoilulle 50 % osallistumisella lukuvuoden 190 päivälle ovat yhteensä 167 877 € vuodessa sekä valvonnan osuus 22 500 € vuodessa. Kustannukset yhteensä ovat 190 377 € vuodessa (kustannuserittely liitteessä).

Aikataulusuunnittelu

Aamupalatarjoilun aikataulusuunnitteluun vaikuttavat monet tekijät. Tarjoilu on mahdollista toteuttaa klo 7.45–8.30 välisenä aikana: Keittiöhenkilökunnan työpäivä alkaa klo 7.00. Aamupalan valmistamiseen ja tarjolle laittamiseen menee noin 45 min, jolloin

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

aamupalatarjoilu voisi alkaa aikaisintaan n. klo 7.45. Erityisruokavalioita ei ole mahdollista toteuttaa ilman sitovaa ennakoilmoittautumista hävikin hallitsemiseksi, lukuun ottamatta gluteenitonta puuroa.

Lounastarjoilua valmistellaan jo aamupalan valmistamisen ja tarjoilun aikana. Aamupalan jälkeen astiat tiskataan, tilat ja linjasto siivotaan ja varustetaan lounasta varten. Hauteen veden vaihtamisen, tyhjennyksen ja uudelleen kuumenemiseen kuluva aika tulee huomioida aamiaistarjoilun lopettamisajassa sekä työntekijän tehtävien uudelleenjärjestelyssä. Koulujen ensimmäinen lounaskattaus alkaa jo noin klo. 10:00. Viimeisin mahdollinen aamiaistarjoilun päättymisaika on tällöin kello 8.30. Ensimmäisen lounasvuoron alkuun jää hyvin lyhyt aika, eli n. 1½ h, joka voisi vaikuttaa lounaan ruokailijamääriin negatiivisesti. Suositusten mukaisesti aamupala tulisi nauttia n. 3–4 h ennen lounasta

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan kotona syöty aamiainen varmistaa aamupäivän jaksamisen (Kouluruokailu kuuluu kaikille, Opetushallituksen artikkeli 15.9.2023).

Ehnoosin koulussa on pilotoitu mahdollisuutta osallistua kouluvalmentajan vetämään Aamukahvikerhoon, jota järjestetään neljänä päivänä viikossa. Pilotti jatkuu lukuvuonna 2023-2024. Perusopetuksessa on mahdollista järjestää koulukohtaisen suunnitelman mukaisesti aamupalakerho Opetushallituksen kerhotoiminnan valtionavustuksella. Harrastamisen Mäntsälän mallin mukaisten ryhmien toiminnan sisällöt perustuvat oppilaiden toiveisiin.

Aamupalatarjoilun järjestäminen peruskoulujen ja lukion toiminnan yhteydessä lisää kustannuksia. Järjestämiseen liittyy haasteita, jotka aiheutuvat muun muassa koulukuljetukseen liittyvästä kokonaisuudesta. Aamupalan tarjoamiseen liittyy myös haasteita oppilaiden tasa-arvoisen kohtelun näkökulmasta. Oppilaiden koulupäivä alkaa lukujärjestysteknisistä syistä eri aikaan ts. aloitusaika ei ole kiinteä, jolloin kaikilla oppilailla ei ole mahdollisuutta osallistua aamupalalle.

Valtuustossa on käsitelty valtuustoaloitetta 22.08.2022 §62, koskien ”Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin”. Tämän valtuustoaloitteen käsittelyteksti todetaan täydentävänä lisätietona tämän nuorisovaltuuston valtuustoaloitteen vastaukselle.

Aamupala on tärkeä osa nuoren päivittäistä ravinnonsaantia. Opetuspalvelut on huomionnut tulevan lukuvuoden 2023-2024 suunnittelussa terveellisiä elämäntapoja edistävien toimenpiteiden kehittämisen kouluilla ja lukiossa osana opetuksen hyvinvointitiimin työtä. Kehittämiskohteina tarkastellaan kouluruokailua, mutta myös

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

aamupalan merkitystä sekä esimerkiksi kerhotoiminnan ja kouluvalmentajatoiminnan roolia tässä kokonaisuudessa.

Valmistelijat Opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi, pedagoginen tv-t-asiantuntija Jaana Palviainen, sähköposti jaana.palviainen(@)mantsala.fi, palvelupäällikkö Terhi Kerttula, terhi.kerttula(@)mantsala.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus Sivistyslautakunta lähettää valtuustoaloitteen edelleen kunnanhallitukselle ja katsoo valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Käsittely Tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen esitteli asiaa kokouksessa.

Käsittelyn aikana jäsen Martti Nykänen teki seuraavan vastaesityksen: "Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle ja esittää aamupala kokeilua tehtäväksi myös Riihenmäen ja Hepolan koulussa sekä Lukiossa." Jäsen Salla Nousiainen kannatti esitystä. Käydyn keskustelun perusteella puheenjohtaja tiedusteli, ovatko kaikki ymmärtäneet vastaesityksen. Kävi ilmi, että esitystä oli tarkennettava, jonka vuoksi jäsen Salla Nousiainen peruutti kannatuksensa.

Jäsen Martti Nykänen teki uuden, tarkennetun vastaesityksen: "Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle ja esittää kunnan tarjoamana aamupalakokeilua tehtäväksi Ehnroosin, Riihenmäen ja Hepolan koulussa sekä Lukiossa." Esitystä ei kannatettu.

Puheenjohtaja totesi vastaesityksen kumoutuneen kannattamattomana.

Päätös Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esittelijän tekemän päätösehdotuksen, jonka mukaisesti sivistyslautakunta lähettää valtuustoaloitteen edelleen kunnanhallitukselle ja katsoo valtuustoaloitteen tulleen käsitellyksi.

Liite 1. Laskelma aamupalatarjoilusta yläkouluihin ja lukioon

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

Kunnanhallitus 05.06.2023 § 137

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan päätöksen 23.5.2023 liittyen nuorisovaltuuston aloitteeseen yläkoulujen ja lukion aamupalasta. Kunnanhallitus lähettää aloitteen käsittelyn edelleen valtustolle tiedoksi.

Päätös Aloite jätettiin pöydälle keskeneräisenä ja siirrettiin jatkovalmisteluun sivistys- ja hyvinvointipalveluille. Erityisesti tulee arvioida aamupalatarjoilun vaikutuksia koulujen ja ateriapalvelujen aikatauluihin (mm. kuljetusoppilaat, ruoan valmistuksen aikataulu) sekä kustannuksiin. Lisäksi tulisi toteuttaa aamupalan merkitystä korostava kampanja kouluilla ja koteihin.

Liite 1. Laskelma aamupalatarjoilusta yläkouluihin ja lukioon

Sivistyslautakunta 22.08.2023 § 81

Kunnanhallitus on kokouksessaan 5.6.2023 § 137 siirtänyt jatkovalmisteluun aloitteen yläkoulujen ja lukion aamupalan järjestämisestä. Jatkovalmistelussa tulee tarkastella erityisesti aamupalatarjoilun vaikutuksia koulujen ja ateriapalvelujen aikatauluihin (mm. kuljetusoppilaat, ruoan valmistuksen aikataulu) sekä kustannuksiin. Lisäksi tulisi toteuttaa aamupalan merkitystä korostava kampanja kouluilla ja koteihin.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen viitataan Sivistyslautakunnan 23.5.2023 § 53 sekä Kunnanvaltuuston 22.08.2022 § 62 kokouksissa annettuihin vastauksiin.

Aamupalatarjoilun aikataulu

Aamupalatarjoilu on mahdollista toteuttaa Ehnroosin, Riihenmäen kouluilla ja Hepolan yläkouluikäisille oppilaille sekä lukiossa klo 7.45-8.30 välisenä aikana. Erityisruokavalioita ei ole mahdollista toteuttaa ilman sitovaa ennakoilmoittautumista. Opettajien työaikaa koskevat asiat tulee tarkastella ammattijärjestöjen edustajien kanssa.

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

Keittiöhenkilökunnan työpäivä alkaa klo 7.00. Aamupalan valmistamiseen ja tarjolle laittamiseen menee 45 min, jolloin aamupalatarjoilu voi alkaa aikaisintaan klo 7.45. Lounatarjoilua valmistellaan jo aamupalan valmistamisen ja tarjoilun aikana. Aamupalan jälkeen astiat tiskataan, tilat ja linjasto siivotaan ja varustetaan lounasta varten. Hauteen veden vaihtamisen, tyhjennyksen ja uudelleen kuumenemiseen kuluva aika tulee huomioida aamiaistarjoilun lopettamisajassa sekä työntekijän tehtävien uudelleenjärjestelyssä. Koulujen ensimmäinen lounaskattaus alkaa jo noin klo. 10:00. Viimeisin mahdollinen aamiaistarjoilun päättymisaika on tällöin kello 8.30.

Kuljetusoppilaat

Lukion opiskelijamäärä on 269 (8/2023). Lukuvuonna 2022–2023 opiskelijoista noin 28 % oli koulumatkatuen piirissä. Koulumatkatuen piirissä olevista opiskelijamäärästä ei lukiolla enää ole tietoa, sillä opiskelijat hakevat koulumatkatuen suoraan OmaKelasta ja hankkivat koulumatkatukilipun liikennöitsijän mobiilisovelluksesta. Julkisen liikenteen aikataulun ja opetuksen aloituksen väliin jäävä aika ei riitä aamupalan syömiseen, koska julkinen liikenne saapuu kouluille klo 8.15-8.25 välillä ja ensimmäisen tunnin opetus alkaa klo 8.25. Myös perusopetuksessa koulukuljetuksen piirissä olevat oppilaat käyttävät pääsääntöisesti joukkoliikennettä. Hepolan koulun oppilaiden osalta lisäksi taksikuljetusta. Tämän seurauksena kuljetuksessa olevat oppilaat ja opiskelijat ovat eriarvoisessa asemassa.

Kustannukset

Vuoden 2023 kouluaterian suoritehinnat ovat: Ehnroos 3,15 €, Hepola 3,7 €, Riihenmäki 2,55 € ja lukio 3,21 € (Tekninen ja elinvoimalautakunta 25.4.2023 §37). Aamupuuron ja maidon yhteinen suoritehinta on puolet koko aterian suoritehinnasta. Aterian hintaan tulee perusopetuksen osalta huomioida myös valvonnan kustannus. Valvovia opettajia tarvitaan perusopetuksen kouluihin vähintään yksi/koulu ja valvontakerran pituudeksi laskelmissa on määritelty 45 min/kerta. Valvonnan hinta on laskettu 75 % (45 min) opettajan vuosiviikkotunnin hinnasta (2000 €), joka on 1 500 € (45 min). Laskennalliset suorat kokonaiskustannukset aamupalatarjoilulle 50 % osallistumisella lukuvuoden 190 päivälle ovat yhteensä 154 610 € vuodessa sekä valvonnan osuus 22 500 € vuodessa. Kustannukset yhteensä ovat 177 110 € vuodessa (kustannuserittely liitteessä).

Kampanja

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

Aamupalan merkitystä korostava kampanja kouluilla ja koteihin
Aamupala on tärkeä osa lasten ja nuorten päivittäistä ravinnonsaantia.
Perusopetuksen kouluissa ja lukiossa toteutetaan kampanja lv. 2023-
2024 aikana siten, että toimintaa koordinoi opetuspalveluiden
hyvinvointitiimi. Kampanjaan osallistetaan kunnan toimijoiden lisäksi
oppilaskunnat ja huoltajat.

Valmistelija Opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti
janne.makinen(@)mantsala.fi, pedagoginen tv-t-asiantuntija Jaana
Palviainen, sähköposti jaana.palviainen(@)mantsala.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy esittelytekstin mukaisen vastauksen
nuorisovaltuuston aloitteeseen yläkoulujen ja lukion aamupalasta.
Vastaus täydentää sivistyslautakunnan samasta asiasta 23.5.2023
antamaa vastausta. Sivistyslautakunta lähettää aloitteen edelleen
kunnanhallitukselle ja katsoo aloitteen tulleen käsitellyksi.

Käsittely Opetuspäällikkö Janne Mäkinen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Liite 1. Kustannuserittely

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 174

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan päätökset
23.5.2023 ja 22.8.2023 koskien nuorisovaltuuston aloitetta yläkoulujen
ja lukion aamupalasta. Lisäselvitysten osalta aloitteen käsittely jää
kesken. Kunnanhallitus lähettää aloitteen käsittelyn edelleen
valtuustolle tiedoksi.

Käsittely Sivistysjohtaja Timo Ahvoa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös Kunnanhallitus merkitsi tiedoksi sivistyslautakunnan päätökset
23.5.2023 ja 22.8.2023 koskien nuorisovaltuuston aloitetta yläkoulujen

Nuorisovaltuusto	§ 78	16.11.2022
Nuorisovaltuusto	§ 84	15.12.2022
Kunnanvaltuusto	§ 9	06.02.2023
Sivistyslautakunta	§ 53	23.05.2023
Kunnanhallitus	§ 137	05.06.2023
Sivistyslautakunta	§ 81	22.08.2023
Kunnanhallitus	§ 174	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 70	11.09.2023

ja lukion aamupalasta. Aloitteen lisäselvitykset kohdennetaan lukioon. Aloite käsitellään loppuun talousarvio 2024 yhteydessä.

Liite 1. Kustannuserittely

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.55 – 18.05.

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 70
74/00.02.08/2022

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto merkitsee aloitteen käsittelyn tiedoksi ja lähettää sen edelleen nuorisovaltuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi valtuusto totesi, että aloite käsitellään loppuun talousarvio 2024 yhteydessä.

Liite 1. Kustannuserittely

Kunnanvaltuusto

§ 71

11.09.2023

Ilmoitusasiat

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 71

Kunnanvaltuustolle on lähetetty tiedoksi seuraavat asiat:

- Luottamushenkilöiden @lh.mantsala.fi -sähköpostit (1.10. lukien)

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Valtuustoaloite asemapysäköinnin turvallisuuden parantamiseksi

Kunnanvaltuusto 11.09.2023 § 72
741/08.00.00/2023

Keskustan valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 11.9.2023 :

”Mäntsälän rautatieasemalla suoritetaan tiheään tahtiin varkauksia, joissa anastetaan polttoainetta, katalyysaattoreita tai muita auton osia. Erityisesti auton pysäköiminen yön ajaksi on hyvin riskialtista. Me allekirjoittaneet esitämme, että Mäntsälän kunta ryhtyy toimiin näiden varkauksien ehkäisemiseksi. Mahdollisina keinoina voisivat toimia esimerkiksi kattavan kameravalvonnan luominen, vartioinnin lisääminen tai suojapaikkojen rakentaminen autoille.

Mäntsälä on strategiassaan sitoutunut turvallisuuden parantamiseen ja jatkuvat varkaudet ovat riivanneet Mäntsälän junalla matkustavia vuosikaudet. Olisi kohtuullista, että kuntalaisille taataan turvallinen arki ja mahdollisuus liikkua huolettomasti junalla.

Keskustan valtuustoryhmä”

Päätös

Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 60, § 61, § 62, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70, § 71, § 72

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 63, § 64**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42079

Puhelinnumero: 029 56 42069

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan kirjaamosta: kirjaamo@mantsala.fi

Postiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Käyntiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mantsala.fi
Faksinumero: 020 604 2194
Puhelinnumero: 019 264 5000 (vaihde)